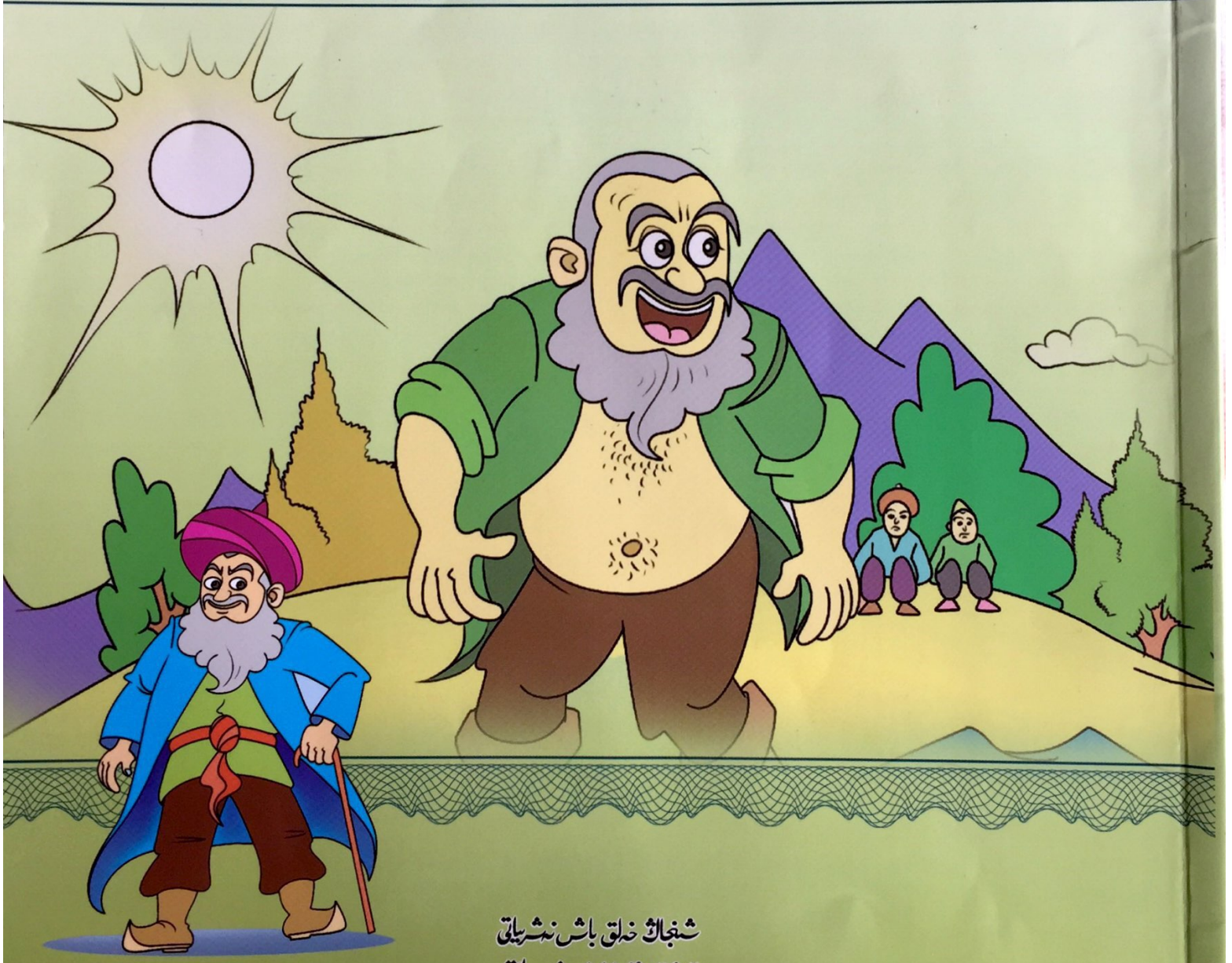
تۇنگمەس ھېكايىلەر

ئاچ كۆزلۈكنىڭ ئاقىۋىتى

شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

تۇگمەس ھېكايىلەر

ئاچ كۆزلۈكنىڭ ئاقىۋىتى

رەسسامنى سىزغۇچى: مەخمۇتجان تۇردىنىياز

شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

该书以书配碟形式出版的维吾尔民间故事有声漫画集《讲不完的故事》系列作品。

پىلانلىغۇچى: **ئەركىن ئەمەت**
مۇرات ئوبۇلقاسىم
مۇھەررىرى: **مەريەمگۈل تۇرسۇن**
مەسئۇل مۇھەررىرى: **دىلبەر ئابدۇرېھىم**
گۈزەل سەنئەت مۇھەررىرى: **ئەمرۇللا ئەنۋەر**
مەسئۇل كوررېكتورى: **رىزۋانگۈل ئابلەت**

تۇغمەس ھېكايىلەر

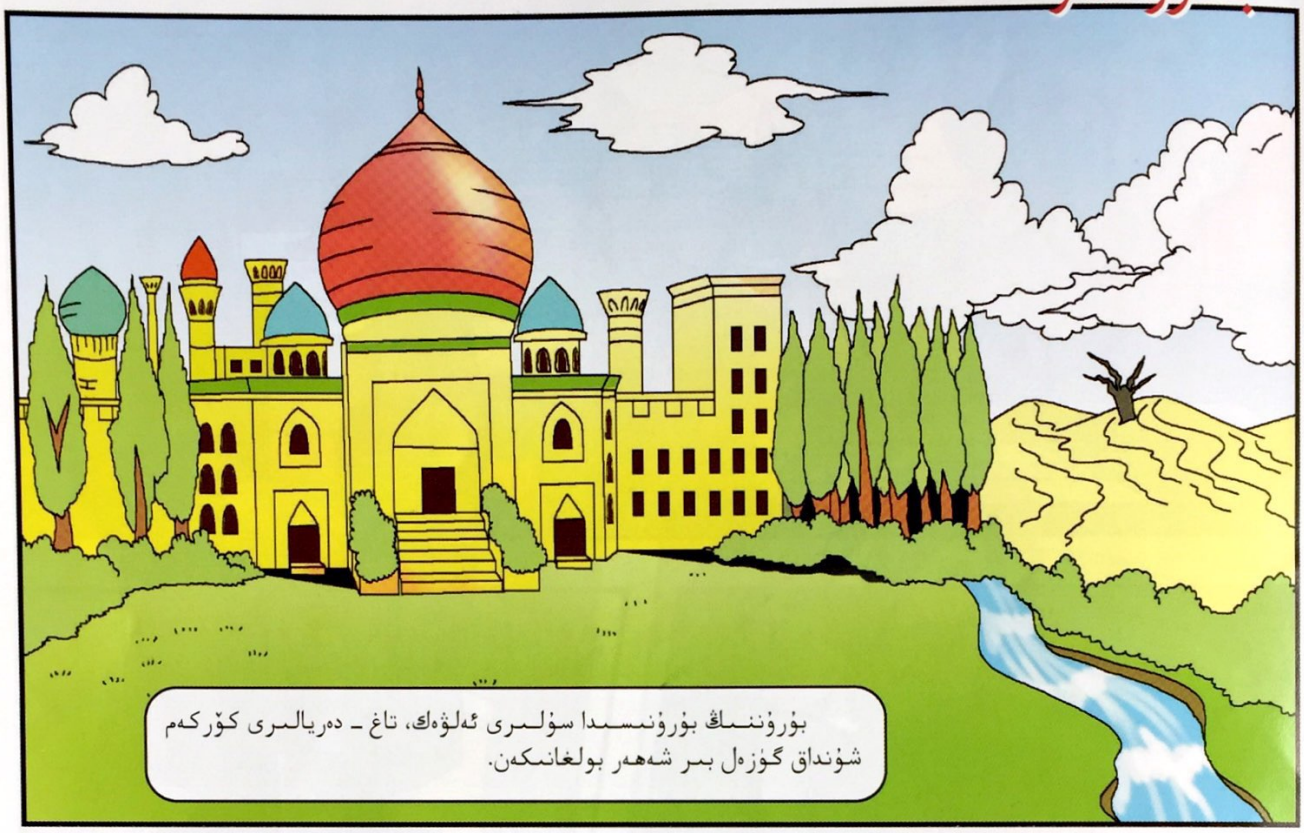
ئاچ كۆزلۈكنىڭ ئاقىۋىتى

رەسمىنى سىزغۇچى: مەخمۇتجان تۇردىنىياز
نەشرىيات: شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
قەشقەر تۇيغۇنەشرىياتى
تېلېفون: 2653927 – 0998
ئادرېسى: قەشقەر شەھىرى تاربوغۇز يولى 14 - قورۇ
پوچتا نومۇرى: 844000
تارقاتقۇچى: شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى
زاۋۇت: شىنجاڭ يىلۇڭ باسما چەكلىك شىركىتى
فورماتى: 1230 × 880 م م 1/16
باسما تاۋىقى: 3
نەشرى: 2015 ـ يىلى 4 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
بېسىلىشى: 2015 ـ يىلى 4 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
باھاسى: 18.00 يۈەن

مۇندەرىجە

باتۇر قىز..... 1
ئاچ كۆزلۈكنىڭ ئاقىۋىتى.....37

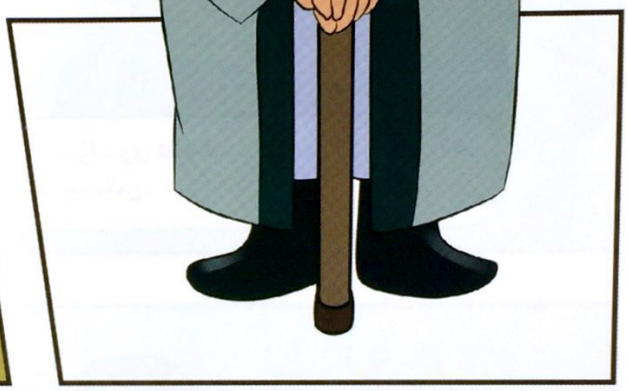
باتۇر قىز

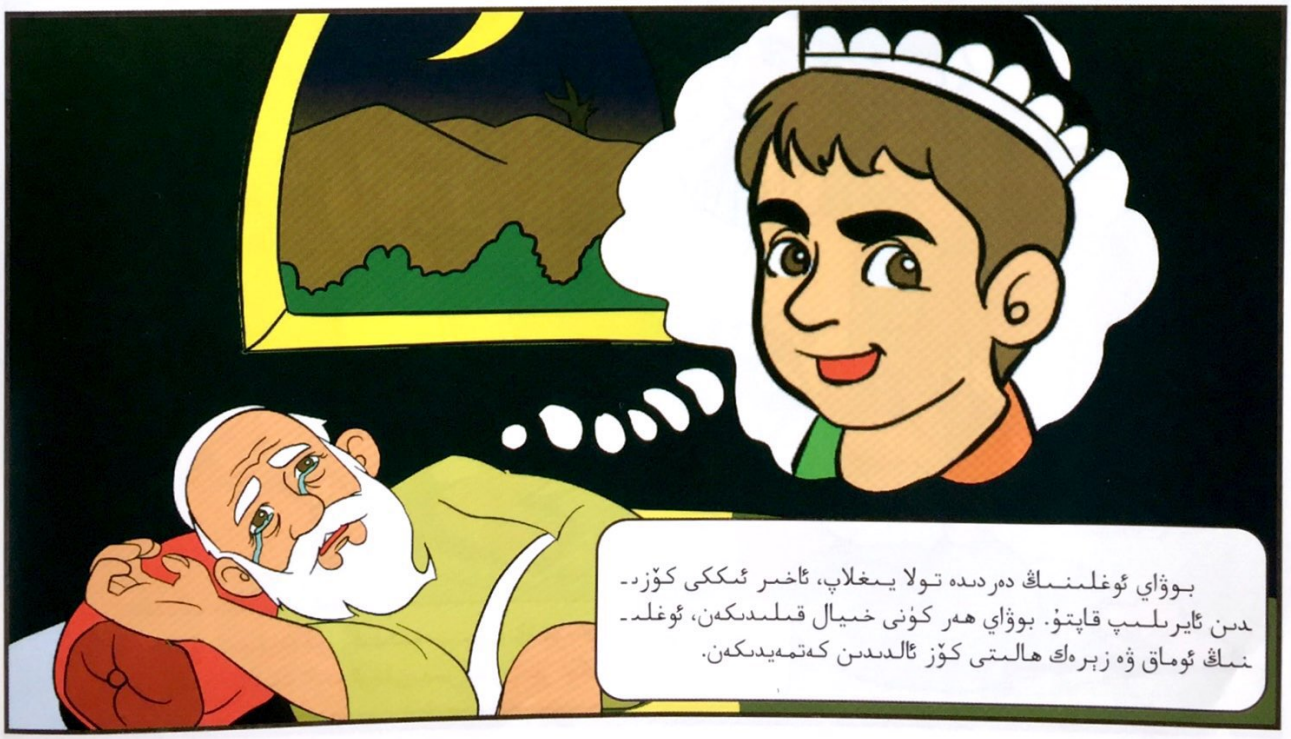

بۇرۇننىڭ بۇرۇنىسىدا سۆلىرى ئەلۋەك، تاغ ـ دەريالىرى كۆركەم شۇنداق گۈزەل بىر شەھەر بولغانكەن.

ئاشۇ شەھەردە قول ئىلكىدە يېتىپ ئاشقۇدەك دۇنياسى بار بىر بوۋاي بولۇپ، ئۇنىڭ ئالتە ئوغلى، بىر قىزى بار ئىكەن.

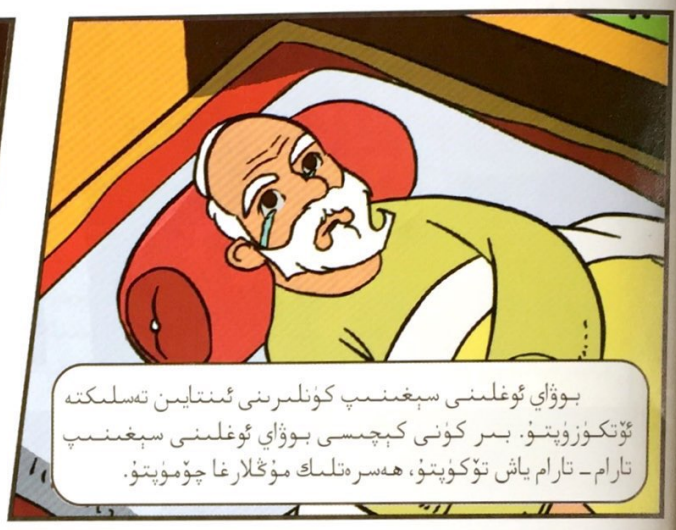

كۈنلەرنىڭ بىرىدە، كەنجى ئوغلى تىجارەت قىلىش ئۈچۈن سەپەرگە چىقىپ كېتىپتۇ.

ئايلار ئۆتۈپتۇ، يىللار ئۆتۈپتۇ، لېكىن ئوغلى سەپەردىن قايتىپ كەلمەپتۇ.

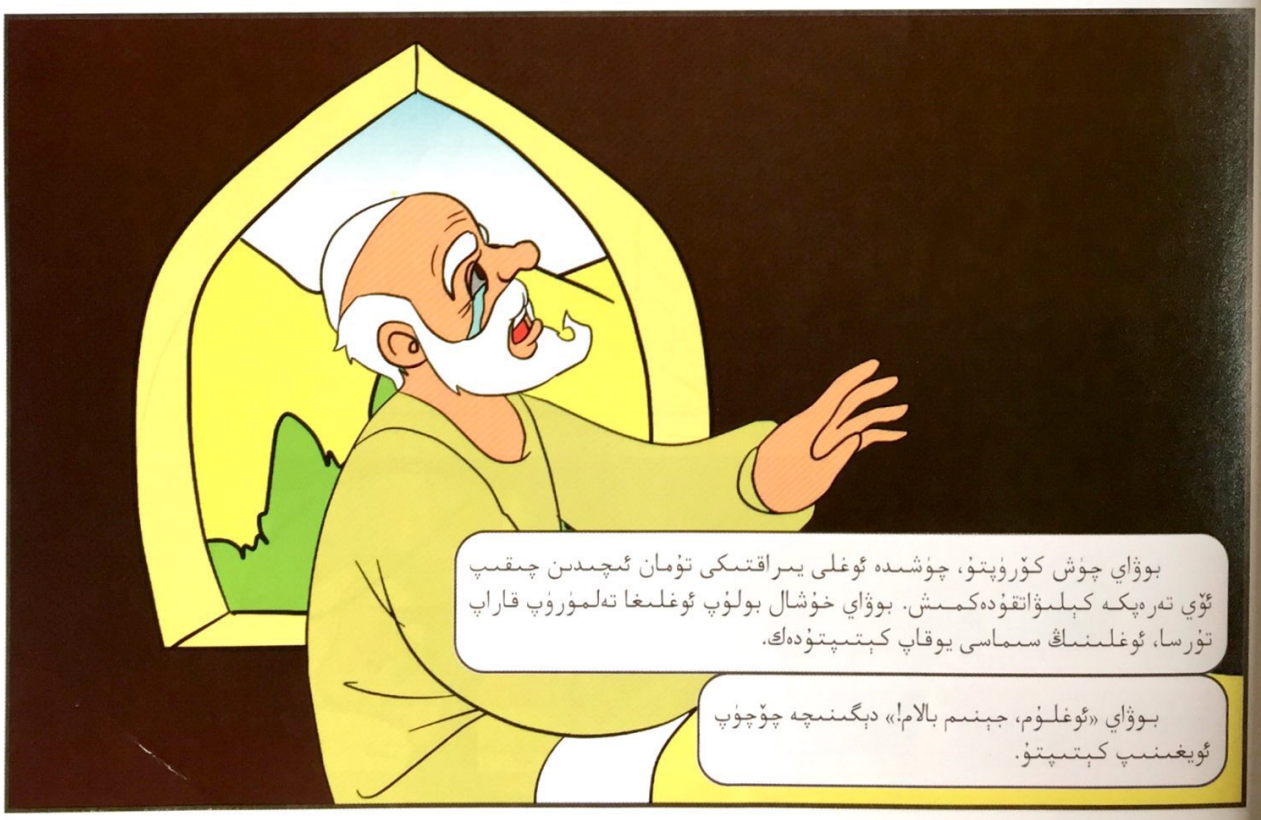

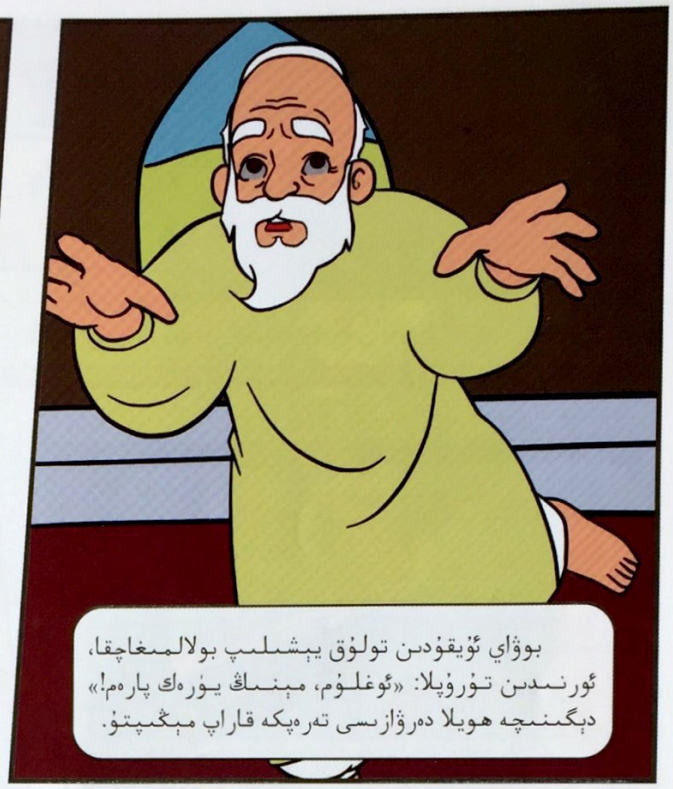

بوۋاي ئوغلىنىڭ دەردىدە تولا يىغلاپ، ئاخىر ئىككى كۆزىدىن ئايرىلىپ قاپتۇ. بوۋاي ھەر كۈنى خىيال قىلىدىكەن، ئوغلىنىڭ ئوماق ۋە زېرەك ھالىتى كۆز ئالدىدىن كەتمەيدىكەن.

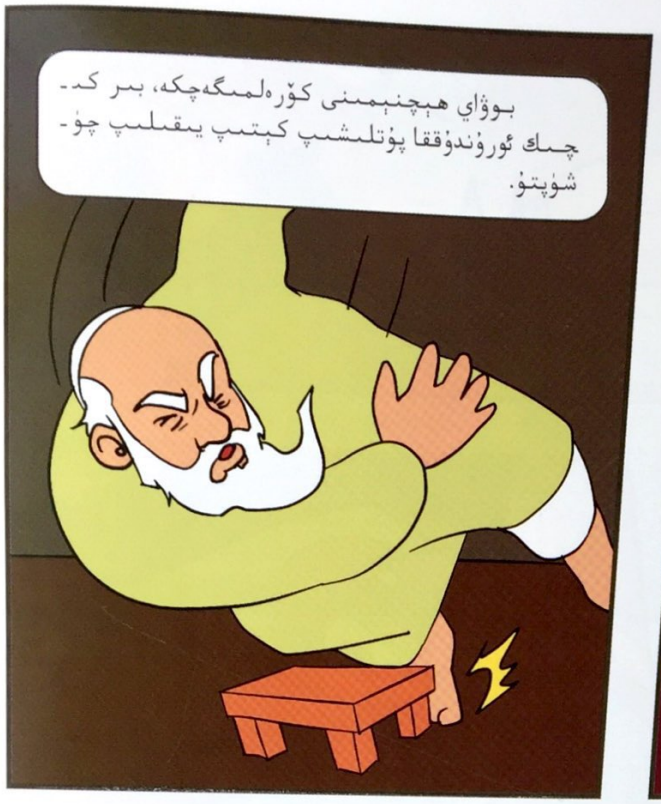

كۈنلەر ئۆتۈپتۇ، ئايلار ئۆتۈپتۇ، يىللار ئۆتۈپتۇ، ئوغلى يەنىلا قايتىپ كەلمەپتۇ.

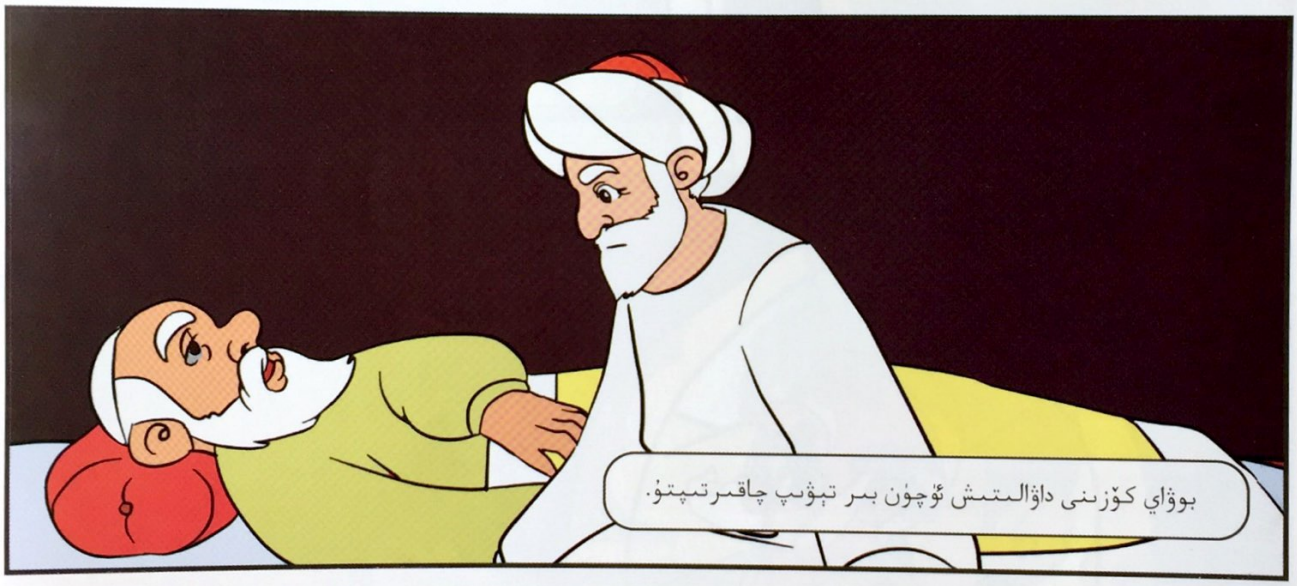

بوۋاي ئوغلىنى سېغىنىپ كۈنلىرىنى ئىنتايىن تەسلىكتە ئۆتكۈزۈپتۇ. بىر كۈنى كېچىسى بوۋاي ئوغلىنى سېغىنىپ تارام- تارام ياش تۆكۈپتۇ، ھەسرەتلىك مۇڭلارغا چۆمۈپتۇ.

بوۋاي ئوغلىنى سېغىنىپ يىغلىغان پېتى ئۇخلاپ قاپتۇ.

بوۋاي چۆش كۆرۈپتۇ، چۈشىدە ئوغلى يىراقتىكى تۇمان ئىچىدىن چىقىپ ئۆي تەرەپكە كېلىۋاتقۇدەكمىش. بوۋاي خۇشال بولۇپ ئوغلىغا تەلمۈرۈپ قاراپ تۇرسا، ئوغلىنىڭ سىماسى يوقاپ كېتىپتۇدەك.
بوۋاي «ئوغلۇم، جېنىم بالام!» دېگىنىچە چۆچۈپ ئويغىنىپ كېتىپتۇ.

بوۋاي ئۇيقۇدىن تولۇق يېشىلىپ بولالمىغاچقا، ئورنىدىن تۇرۇپلا: «ئوغلۇم، مېنىڭ يۈرەك پارەم!» دېگىنىچە ھويلا دەرۋازىسى تەرەپكە قاراپ مېڭىپتۇ.

بوۋاي ھېچنېمىنى كۆرەلمىگەچكە، بىر كىچىك ئورۇندۇققا پۇتلىشىپ كېتىپ يىقىلىپ چۈشۈپتۇ.

بوۋاي كۆزىنى داۋالىتىش ئۈچۈن بىر تېۋىپ چاقىرتىپتۇ.

تېۋىپ: «بۇنىڭ دورىسى يىراق ريم شەھىرىدە، شۇ دورىنى ئەكىلىپ سۈرتسىڭىز، كۆزىڭىز روشەنلىشىدۇ» دەپتۇ.

بوڭاينىڭ تېڭىپتىن بىلمىشچە، رىم شەھىرىدە ئىككى ياش تېڭىپ بار بولۇپ، بۇلارنىڭ بىرى، تېببىي جەھەتتىكى بىلىم ۋە كارامىتى بىلەن بۇ خىل خىسلەتلىك دورىنىڭ رېتسېپىنى يا-زالايدىكەن؛ يەنە بىرى، رېتسېپقا ئاساسەن بۇ خىل دورىنىڭ خام ماتېرىيالىنى دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن تېپىپ كېلىپ ياسىيالايدىكەن.

ئۇلار ياساپ چىققان بۇ خىسلەتلىك دورا نۇرغۇنلىغان ئەما كىشىلەرنىڭ دەردىگە دەرمان بولغانىكەن.

شۇنىڭ بىلەن بوۋاي ئوغۇللىرىنى چاقىرىپتۇ.

« بالىلىرىم، كىم ماڭا مېھرىبان بولسا، رىم شەھىرىدىن كۆز دورى-
سىنى ئەكەلگەي. قېنى ئېيتىڭلار، يول راسخوتى ئۈچۈن نېمە تەلەپ قىل-
ساڭلار شۇنى بېرەي» دەپتۇ بوۋاي.
«ئەي دادا، پۇل بولسا جاڭگالدا شورپا دەپتىكەن، پۇللا بولسا دو-
رىنى ئەكىلىمىز» دېيىشىپتۇ ئوغۇللار.
بوۋاي ئۇلارغا يېتىپ ئاشقۇدەك ئالتۇن - كۈمۈش بېرىپ ئۇزىتىپ قويۇپتۇ. بەش
ئوغۇل رىم شەھىرىگە قاراپ يولغا چىقىپتۇ.

ئۇلار شۇ ماڭغانچە داپ داراڭلىغان، ئېشەك ھاڭرىغان
يەرلەردە يۈرۈپ، پۇل - پوچەكلىرىنى بۇزۇپ - چېچىپتۇ.

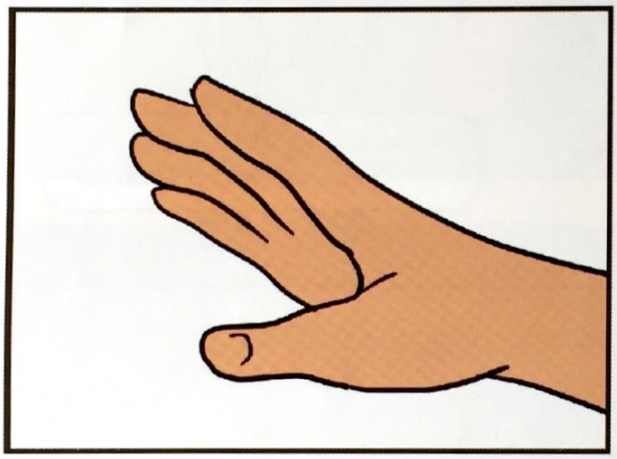

ئاخىردا پۇللىرىنى تۈگىتىپ قۇرۇق
قول قايتىپ كەپتۇ.

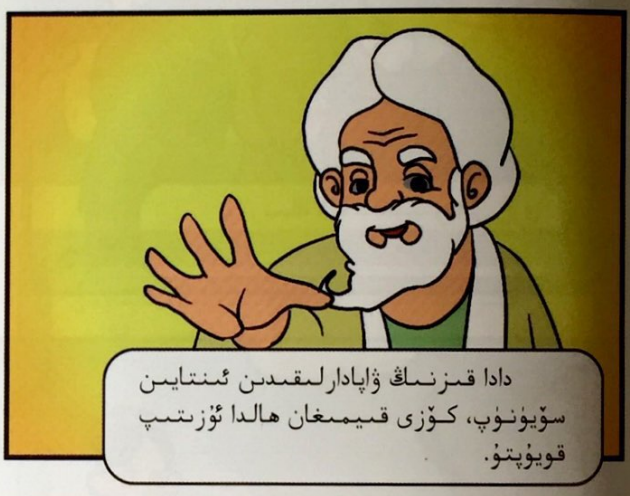

قىز ئاكىلىرىنىڭ قوڕوق قول قايتىپ كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ ناھا-
يىتى ئۇمىدسىزلىنىپ، دادىسىنىڭ ئالدىغا كىرىپتۇ.
«جېنىم دادا، رىم شەھىرىگە ئۆزۈملا باراي، ماڭا ئاقيول تىلەك» دەپتۇ
قىز.

بوۋاي قىزىنىڭ بېشىنى سىلاپ تۇرۇپ: «قىزىم، شۇ دورىنى
ئەكېلىپ كۆزۈمنىڭ ئېچىلىشىغا سەۋەب بولساڭ، سەندىن مەڭ
مەرتىۋە رازى بولار ئىدىم» دەپتۇ.

قىز جانجىگەر دادىسىغا ئىنتايىن ۋاپادار ئىكەن. كىچىكىدىلا ئانا مېھ-
رىدىن ئايرىلىپ ئۆينىڭ جاپاسىنى تارتىپ، تۇرمۇشقا پىشىپ كەتكەنىكەن.

بۇ ۋاپادار قىز ئاتا رازىلىقى ئۈچۈن بوۋاي بىلەن خوشلىشىپ سەپەرگە ئاتلىنىپتۇ.

دادا قىزىنىڭ ۋاپادارلىقىدىن ئىنتايىن سۆيۈنۈپ، كۆزى قىيمىغان هالدا ئۇزىتىپ قويۇپتۇ.

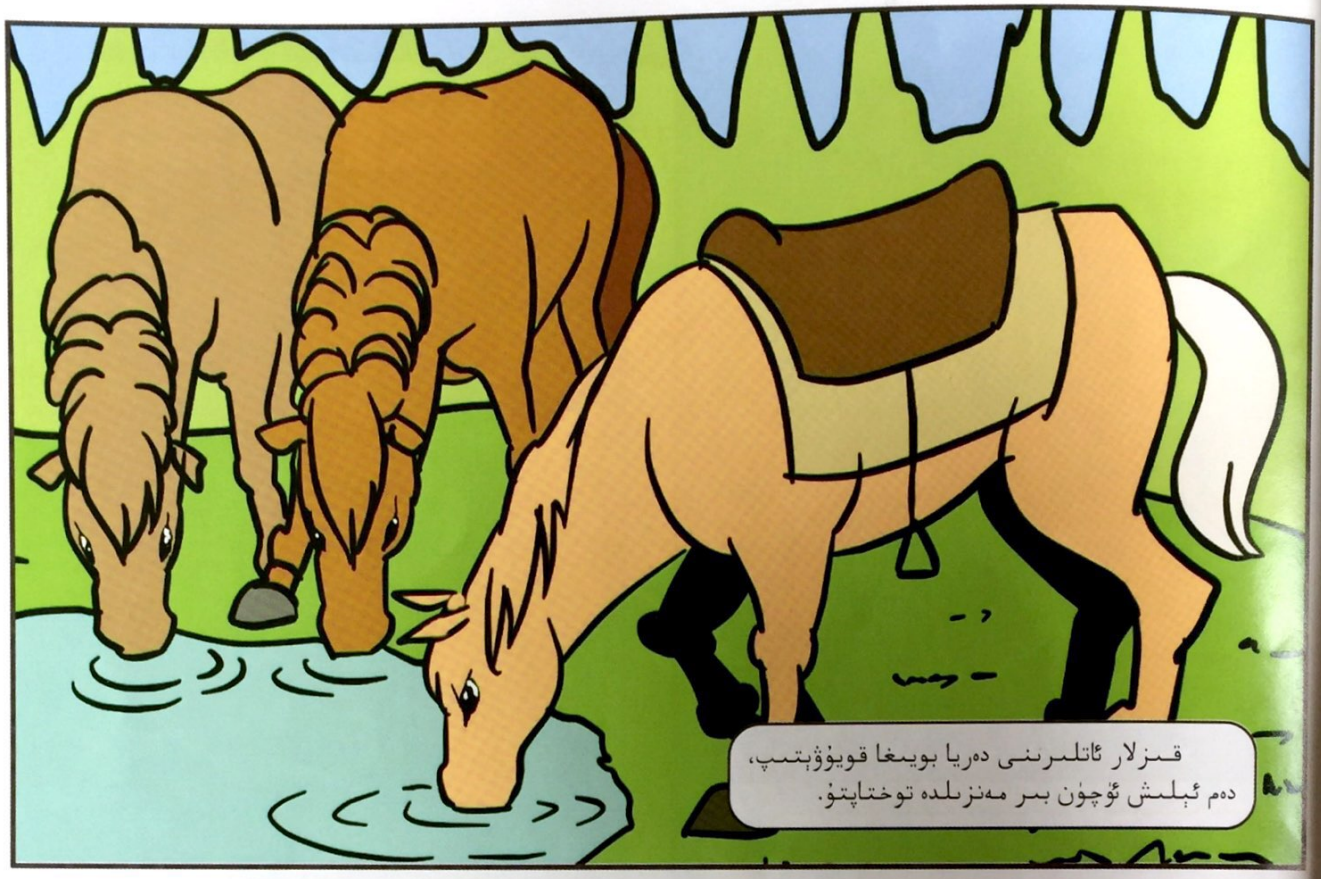

قىز قىرىق قېچىرغا يول لازىمەتلىكلىرىنى ئارتىپتۇ.

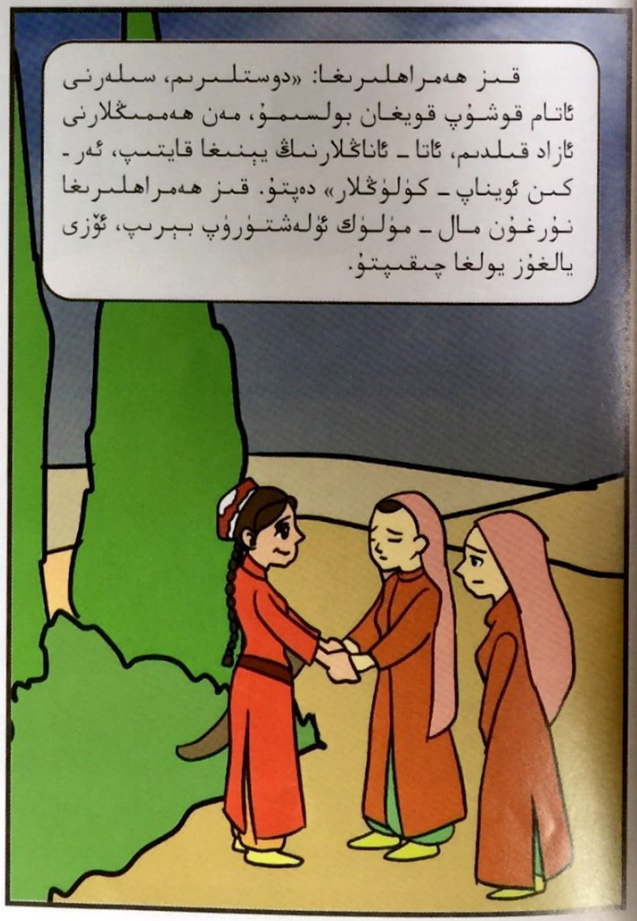

ئۆزى يورغا ئاتقا مىنىپ رىم شە-
ھىرىگە قاراپ يولغا چىقىپتۇ.

دادىسى شۇ يۆرتتىكى نامرات ئائىلە-
لەردىن ئون قىزنى تاللاپتۇ.

ئۇلارنىڭ ئاتا ـ ئانىلىرىنى رازى
قىلىپ قىزىغا قوشۇپ قويۇپتۇ.

ئۇلار جاپالىق، ئەمما ناھايىتى مەنىلىك ئۆزۈن يىر سەپەرنى باشلاپتۇ.

قىزلار ئاتلىرىنى دەريا بويىغا قويۇۋېتىپ، دەم ئېلىش ئۈچۈن بىر مەنزىلدە توختاپتۇ.

قىز ھەمراھلىرىغا: «دوستلىرىم، سىلەرنى ئاتام قوشۇپ قويغان بولسىمۇ، مەن ھەممىڭلارنى ئازاد قىلدىم، ئاتا ـ ئاناڭلارنىڭ يېنىغا قايتىپ، ئەر ـ كىن ئويناپ ـ كۈلۈڭلار» دەپتۇ. قىز ھەمراھلىرىغا نۇرغۇن مال ـ مۈلۈك ئۈلەشتۈرۈپ بېرىپ، ئۆزى يالغۇز يولغا چىقىپتۇ.

ئۇ يول يۇرۇپتۇ، يۇرگەندىمۇ مول يۇرۇپتۇ.

بىر چاغدا ئۇنىڭ ئالدىغا بەھەيۋەت بىر ئەجدىھا چىقىپ كەپتۇ.
قىزنىڭ ھەممە قېچىرلىرى بىر - بىرلەپ ئەجدىھاغا يەم بوپتۇ. لېكىن، قىز پەرۋا قىلماستىن يولىنى داۋاملاشتۇرۇۋېرىپتۇ.
قورقۇنچلۇق ئەجدىھا قىزنىڭ ھەممە قېچىرلىرىنى يەپ بولغاندىن كېيىن، ئېتىلىپ كېلىپ قىزغا خىرىس قىلىپ بېقىپتۇ، قورقۇتۇپ بېقىپتۇ.

ئەمما، قىز ئۇنىڭغا ئانچە پىسەنت قىلماپتۇ. ئەجدىها قىزنىڭ يېنىغا كېلىپ سو-
راپتۇ: «ھەي، ئادەمزات، سېنىڭ ھەممە نەرسەڭنى يەپ كەتسەمۇ ماڭا پىسەنت قىلمە-
دىڭ، بۇنىڭ سەۋەبى زادى نېمە؟»

قىز يەنىلا پەرۋاسىز ھالدا: «سەن ئاچ كۆزكەنسەن، رەھىم قىلدىم، ئۇنداق بولمىغاندا سەن بىلەن ئېلىشاتتىم، ئۇنىڭ ئۈستىگە دادام ئەما بولۇپ قالغان، رىم پادىشاھىنىڭ خەزىنىسىدە بىر دورا بار ئىكەن، شۇنى ئەكېلىپ دادامنىڭ كۆزىنى ئېچىشقا ئالدىراۋاتىمەن» دەپتۇ.

«ئەي، ئاتىنىڭ ياخشى بالىسى، ئۇنداق بولسا ئۈستۈمگە مىن، ــ دەپتۇ ئەجدىھا، ــ ياخشى نىيەت بىلەن يولغا چىققانلىقىڭ ئۈچۈن، رىم شەھىرىگە ئۇزۇم ئاپىرىپ قويايي.»

ئاتىسىغا ۋاپادار قىز ئەجدىھانىمۇ تەسىرلەندۈرۈپتۇ.

ئۇ قىز ئەجدىھانىڭ گېپىنى ئاڭلاپ، خۇشاللىقىدىن يا كۈلۈشىنى، يا يىغلىشىنى بىلەلمەي تۇرۇپ قاپتۇ.

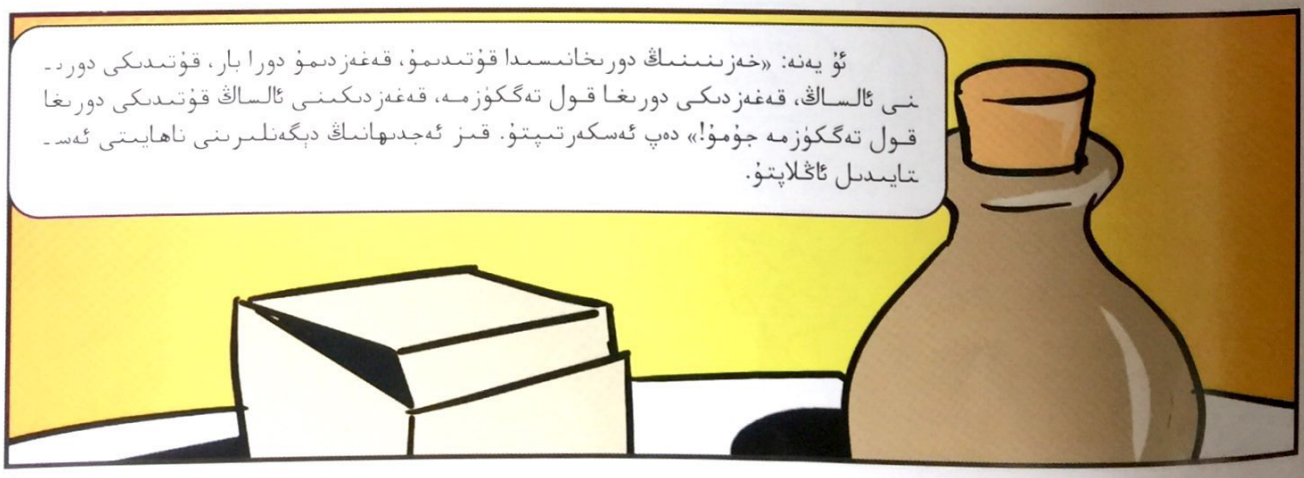
قىز ئەجدىھانىڭ ئۈستىگە مىنىپتۇ.

ئۇ رىم شەھىرىگە قاراپ يۈرۈپ كېتىپتۇ.

ئەجدىھا قىزنى ئۈستىگە مىندۇرۇپ بىپايان ئاسماندا پەرۋاز قىلىشقا باشلاپتۇ. ئۇچۇپتۇ، ئۇچۇپتۇ، يېشىل ئېكىنزارلىقلاردىن، ئورمانلىقلاردىن، بىپايان دالا ۋە بەھەيۋەت تاغلاردىن ھالقىپ ئۆتۈپتۇ.

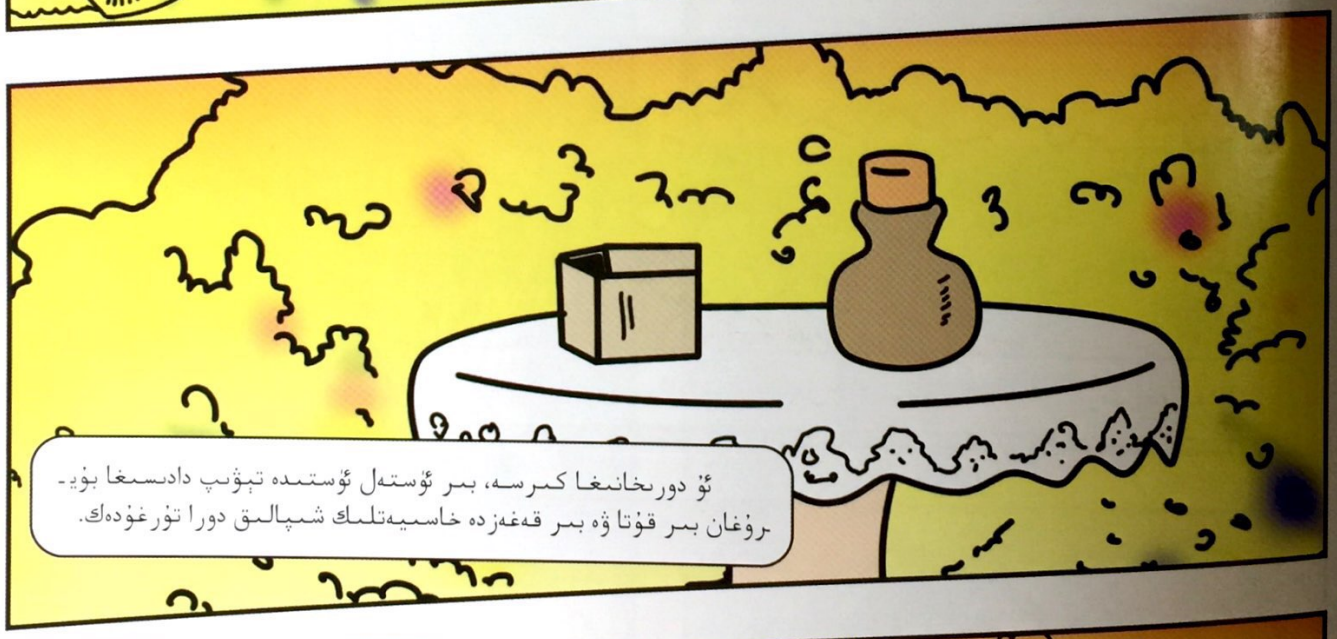

ئۇلار شۇ ئۇچقانچە ئاخىر رىم شەھىرىگە يېتىپ كەپتۇ.

ئەجدىھا قىزغا: «ھازىر قاراۋۇللار ئۇخلاۋاتىدۇ، خەزىنىگە قورقماستىن كىرىۋەرگىن» دەپتۇ.

ئۇ يەنە: «خەزىنىنىڭ دوربىنىسىدا قۇتىدىمۇ، قەغەزدىمۇ دورا بار، قۇتىدىكى دورىنى ئالساڭ، قەغەزدىكى دورىغا قول تەگكۈزمە، قەغەزدىكىنى ئالساڭ قۇتىدىكى دورىغا قول تەگكۈزمە جۇمۇ!» دەپ ئەسكەرتىپتۇ. قىز ئەجدىھانىڭ دېگەنلىرىنى ناھايىتى ئەستايىدىل ئاڭلاپتۇ.

ئۇ ئوردىنى بىرپەس كۆزەتكەندىن كېيىن،
ئاستا ـ ئاستا ئىچكىرىلەپ مېڭىپتۇ.
ئۇ مېڭىپ خەزىنە ئىشكى ئالدىغا كەپتۇ .
قىز قارىغۇدەك بولسا، خەزىنە ئىچىدە ئۆمرىدە كۆرۈپ باقمىغان ھەم تە ـ
سەۋۈر قىلغۇسىز ئالتۇن ـ كۈمۈش، مەرۋايىت، ياقۇتلار چېچىلىپ يانقۇدەك.

قىز بۇ مال ـ دۇنيادىن ھەيران بوپتۇ ـ يۇ، ئەمما بۇ مېنىڭ ھەققىم ئەمەس دەپ ئويلاپ خەزىنىدىن ھېچنېمە ئالماي، دورىخانا تەرەپكە ئىچكىرىلەپ مېڭىپتۇ.

ئۇ دورىخانىغا كىرسە، بىر ئۈستەل ئۈستىدە تېڭىپ دادىسىغا بۇيرۇغان بىر قوتا ۋە بىر قەغەزدە خاسىيەتلىك شىپالىق دورا تۇرغۇدەك.

قوتىدىكى ۋە قەغەزدىكى دورىلار ئىنتايىن خۇش پۇراق ئىكەن.
قىز بۇنى كۆرۈپ ئىنتايىن شادلىنىپتۇ. چۈنكى، پەرزەنت ئىشقىدا كۆيۈۋاتقان مېھرىبان دادىسىنىڭ كۆزى مۇشۇ دورا بىلەن ئېچىلىپ، قاراڭغۇلۇقتىن قوتۇلىدىغانلىقى قىزغا سەپەر داۋامىدا چەكسىز ئۈمىد ۋە جاسارەت بېغىشلاپتۇ.

قىز ئەجدىھانىڭ سۆزلىرىنى ئەسلەپ، زادى قايسىنى ئېلىشنى بىلەلمەي قاپتۇ.

ئۇ ئاخىرىدا دادىسىنى ئويلاپ تەۋەككۈل قىلىپ، ھەر ئىككىلى دورىنى قولىغا ئاپتۇ.

دورىنى ئالغاندىن كېيىن، قىز خۇشال ھالدا يېنىك بىر نەپەس ئاپتۇ ۋە كۆڭلى ئەمىن تاپقاندەك بوپتۇ.

خەزىنە ئىچىدە بىردىنلا ئاجايىپ ـ غارايىپ گۈلدۈرلەگەن ئاۋازلار ئاڭلىنىپ، قىز سولىنىپ قاپتۇ.

قىز جىددىيلەشكەن ھالدا دوربىنى يېنىغا ساپتۇ ـ دە، ئۇچقاندەك يۇگۇرۈپ دوردىخانا ئىچىدىن چىقىپ كەتمەكچى بوپتۇ.

قىز دوربىخانا ئىشىكىنى شۇنچە كۈچەپ ئىتتىرگەن بولسىمۇ، پەقەتلا ئاچالماي ماداری قالماپتۇ.

بۇ چاغدا يەنە بىر تەرەپتىن ئۇدا ياساۋۇللىرى كىرىپ قاپتۇ.

قىز كۈچلۈك قورشاۋ ئاستىدا قېلىپ، چىقىپ كېتىشكە زادىلا ئامالى قالماپتۇ.

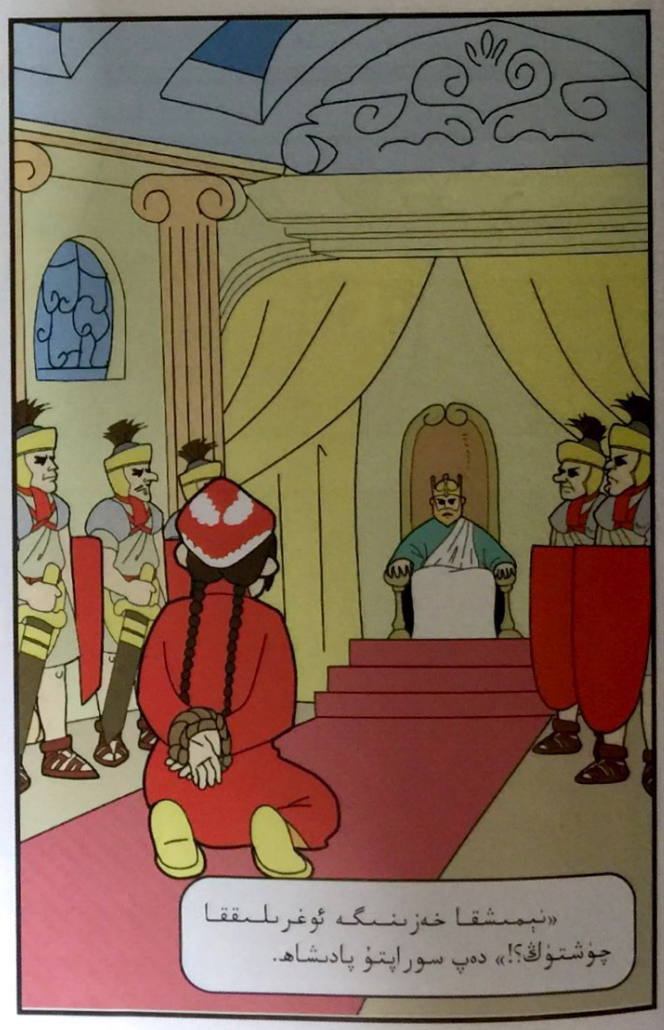

ئەسكەرلەر ناھايىتى چوڭ ئوردا دورىخانىسىنى كۆزەتكەندىن كېيىن، ناتونۇش بىر قىزنى كۆرۈپ «نېمە ئادەمسەن؟!» دەپ قاتتىق ۋارقىراپتۇ.

ئۇلار نەيزە-قىلىچلىرىنى ئوينىتقىنىچە «ئوغرى!!» دەپ ۋارقىراپ، قىزغا قاراپ يۈگۈرۈپتۇ.

ئۇلار قىزنى تۇتۇۋېلىپ، ئۇچلۇق نەيزىلىرى بىلەن ھەيۋە قىلىپ: «بەتبەخت! شاھ خەزىنىسىگە ئوغرىلىقچە كىرىشكە قانداق پېتىنىدىڭ؟!» دەپ ھەيۋە قىپتۇ.

قىز ئۆزىنىڭ تۇتۇلۇپ قالغانلىقىدىن قاتتىق پەرىشان بوپتۇ. ئەجدىھانىڭ نەسىھەتى بويىچە ئىش قىلمىغانلىقىدىن ناھايىتى ئۆكۈنۈپ، جايىدىلا يىگە تىزلىنىپ قاپتۇ.

لەشكەرلەر قىزنى قاماش ئۆچۈن ئېلىپ مېڭىپتۇ.

«نېمىشقا خەزىنىگە ئوغرىلىققا چۈشتۇڭ؟!» دەپ سوراپتۇ پادىشاھ.

ئەتىسى قاراۋۇللار ئۇ قىزنى ھەيۋەت-
لىك شاھ ئوردىسىغا ئېلىپ كىرىپتۇ.

«دادام كۆرمەس بولۇپ قېلىۋىدى. دورىغا كەلگە-
نىدىم. ئىجازىتىڭىزنى ئالمايلا كىرىپ قاپتىمەن. ئە-
يىبدارمەن ئالىيلىرى» دەپتۇ قىز يىغلامسىراپ تۇرۇپ.

«مۇغەمبەرلىك قىلىۋاتىسەن! مەيلى ساڭا ئىشىنەي، لېكىن ماڭا ئەندىرخانىنىڭ قىزىنى ئەكېلىپ بەرسەڭ دورىنى بېرەتتىم، شۇندىلا سېنىمۇ ئازاد قىلىۋەتكەن بولار ئىدىم، بولمىسا بېشىڭنى توڭ سويمىنى ئۈزگەندەك ئۈزۈپ تاشلايمەن» دەپتۇ پادىشاھ.
شاھنىڭ دېگىنى باشقا بىر مەملىكەتتە-كى ئەندىرخانىنىڭ قىزى بولۇپ، بىر قېتىم-لىق زىيارەتتە رىم شاھى بۇ مەلىكىنىڭ گۈ-زەللىكى ۋە نازاكىتىنى كۆرۈپ، مەلىكىگە مەپتۇن بولۇپ قالغانىكەن.
«بولىدۇ، — دەپتۇ قىز تەزىم قىلىپ، — قىرىق كۈن مۆھلەت بەرسىلە.»
قىز قىرىق كۈنلۈك مۆھلەت بىلەن ئەجدىھانىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ بېرىپتۇ.

قارىسا ئەجدىھا يەر يۈزىدە يوق، ئاسماندا ئۇچۇپ يۈرگەنىكەن. قىزنىڭ چىرايىغا كۈلكە يۈگۈرۈپ كۆڭلى ئارامىغا چۈشۈپتۇ. ئەجدىھامۇ قىزنى كۆرۈپ پەسكە چۈشۈپتۇ.

«ئەي، ئادەمزات، نېمە قىلىپ قويدۇڭ؟!» دەپ سوراپتۇ ئەجدىھا.
قىز: «نەسىھەتىڭنى ئاڭلىماي ھەر ئىككىلا دوستنى ئاپتىمەن، شۇنىڭ بىلەن قولغا چۈشۈپ قالدىم. ئەسلىدە قۇتقۇلار تىلسىملانغانىكەن ئەمەسمۇ؟» دەپتۇ ۋە پادىشاھنىڭ ئوڭىغا قويغان شەرتىنى ئېيتىپتۇ.
«بولغۇلۇق بوپتۇ، يۇر كەتتۇق» دەپتۇ ئەجدىھا.

ئۇ قىزنى ئەندىرخاننىڭ شەھىرىگە بىر پەستىلا ئاپىرىپ قويۇپتۇ.

ئەجدىھا قىزغا: «مەلىكە بىر ئوخلىغاندا قىرىق كۈن ئوخلايدۇ، ئو 39 كۈندىن بۇيان ئويقۇدا، ئەتە تاڭ ئاتسا ئويغىنىدۇ» دەپتۇ.

«قىزنىڭ ئالدىغا كىرگىنىڭدە ئۆزىگە تەگسەڭ رومىلىغا، رومىلىغا تەگسەڭ ئۆزىگە تەگمىگىن» دەپ جېكىلەپتۇ يەنە.
ئەجدىھا يەنە: «قىزنىڭ ھۇجرىسىغا كىرىشتە ئىككى ئۆي بار، ئۆيلەرگە لىقمۇلىق پاختا بېسىلغان، قويۇن ۋە يانچۇقلىرىڭغا پاختىنى تولدۇرۇۋالغاندىن كېيىن، مەلىكە ياتقان ئۆيگە كىرگىن، پەلەمپەينىڭ ئىككى يېنىغا قوڭغۇراقلار ئېسىلغان، قوڭغۇراقلارنىڭ ئىچىگە پاختا تىقىۋەت، قوڭغۇراقتىن ئاۋاز چىقمايدۇ» دەپ چۈشەندۈرۈپتۇ.
قىز ئەجدىھانىڭ دېگىنى بويىچە يانچۇقلىرىغا پاختا تولدۇرۇپتۇ.
قوڭغۇراقلارغا پاختا تىقىپتۇ - دە، مەلىكە ياتقان ئۆيگە ئاستا كىرىپتۇ.

مەلىكە تاتلىق ئۇخلاۋاتقان بولۇپ، قىرىق كېنىزەك ئۇنىڭ ئەتراپىدا
ھمايە قىلىپ ياتقانىكەن. مەلىكىنىڭ بېشىدا چوڭ رومىلى بولۇپ، رو-
مال مەلىكىدىن ئېسىل، مەلىكە رومالدىن ئېسىل ئىكەن.

ئىشىكلەر يېپىلىپ قىز تۇتۇلۇپ قاپتۇ. بۇ يەرمۇ
تىلسىم قىلىنغانىكەن. قوللىرى قايرىلىپ باغلانغان
قىز خان ھۇزۇرىغا كەلتۈرۈلۈپتۇ.
قىز مەلىكىنىمۇ، رومالنىمۇ بىرلىكتە كۆتۈ-
رۈپتۇ، دەل شۇ چاغدا ھەيۋەتلىك بىر گۈلدۈرلىگەن
سادا كۆتۈرۈلۈپ، ھەممە ئەتراپ تەۋرەپ كېتىپتۇ.

خان غەزەپلىنىپ: «نېمە سەۋەبتىن قىزىمنى ئوغرىلىماقچى بولدۇڭ؟!» دەپ ۋارقىراپتۇ.

«ئاتام كۆزىدىن ئايرىلىپ قالغانىدى، دورا ئىزدەپ رىم شەھىرىگە بېرىپ قولغا چۈشۈپ قالدىم، رىم پادىشاھى ‹ئەندىرخانىنىڭ مەلىكەسىنى ئەكېلىپ بەرسەڭ، دورا بېرىمەن، بولمىسا بېشىڭنى سويىمەن› ئۆزگەندەك ئۆزۈپ تاشلايمەن، دېگەنىدى، شۇنىڭ ئۈچۈن كەلگەنىدىم ئالىيلىرى» دەپتۇ قىز.
«سۆزۈڭگە قارىسام راستچىلدەك كۆرۈنىسەن، كۈنپېتىش تەرەپتە كۆھىقاپ بار، ئۇ يەردە بىر جادۇگەر ياشايدۇ، ئۇنىڭ بىر قارا تۇلپار ئېتى بار، شۇنى ئەكەلسەڭ، قىزىمنى بەرسەم بېرەي، بولمىسا تېرەڭنى تەتۇر سويىمەن» دەپتۇ پادىشاھ ئەندىرخان.
«بولىدۇ، تۆت كۈنلۈك مۆھلەت بەرسىلە» دەپتۇ قىز.
«بارغىن، تۆت كۈنلۈك مۆھلەت بەردىم» دەپتۇ خان.
قىز ئەجدىھانىڭ ئالدىغا بېرىپتۇ ۋە بولغان ئەھۋالنى بىرمۇبىر سۆزلەپ بېرىپتۇ. ئەجدىھا قىزنى ئۈستىگە مىندۈرۈپ ئۇچۇپ كېتىپتۇ.

ئۇلار بىر كېچە - كۈندۈزدە كۆھمقاپقا يېتىپ كەپتۇ ۋە جادۇگەرنىڭ ئائىلىسىغا يېقىن بىرىپتۇ.

«جادۇگەر ئۇخلىماقچى» دەپتۇ ئەجدىھا ۋە قىزغا بىرمۇنچە دەققەت قىلىدىغان ئىشلارنى جېكىلەپتۇ. قىز بۇ قېتىم ئەجدىھانىڭ گېپىنى ئېسىدە چىڭ ساقلاپتۇ.

ئەجدىھا: «مەن تۇرغان مۇشۇ بەردىن لەخمە كولاپ، ئوقۇر تېگىدىن بېشىگنى چىقار» دەپتۇ.

ئۇ ئەسكەرتىپ: «تۇلپار سېنى كۆرۈپ كىشنەيدۇ.»

«شۇنداق بىلەن جادۇگەر ئادەم پۇرىقى كېلىۋاتىدىغۇ؟!، دەپ تۆت تەرەپكە يۈگۈرەيدۇ.»

«ئۇ تاپالمايلا كېلىپ يەنە جايىدا ياتقاندا، بەشكىنى چىقار، تۇلپار تېخىمۇ قاتتىق كىشنەيدۇ.»

«جادۇگەر تۇلپارغا غەزەپلىنىپ: «ھەي، نائىنساب ھايۋان، مېنى ئىككى قېتىم تەشۋىشكە سالدىڭ، يەنە شۇنداق قىلساڭ سېنى يېۋېتىمەن» دەيدۇ.»

«شۇنداق بىلەن، ئۇ ياتقىلى چىقىپ كېتىدۇ.»

«سەن ئەنە شۇ چاغدىلا بېشىڭنى چىقىرىپ: ‹ئەي زاتى ئۇلۇغ تۇلپار، سۇ ئورنىغا سۈت، يەم ئورنىغا كۆك كىشمىش بېرىپ باقمەن، بۇ زالىمنىڭ قولىدا ئازاب چېكىشىڭنىڭ ھاجىتى يوق، مەن سېنى ئېلىپ كېتەي› دەيسەن.»

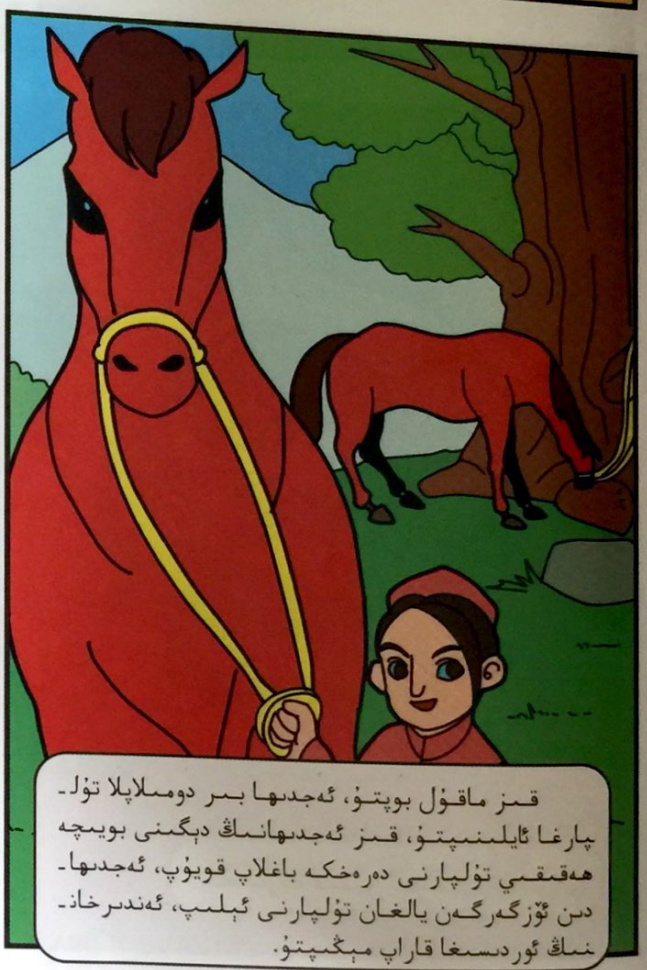

«تۆلپار بېشىنى ئېگىپ جىم تۇرىدۇ، ئوقۇرمەنلەر ئالتۇندىن ياسالغان ئېگەر ـ جابدۇق بار، تۆلپارنى دەرھال ئېگەرلە، ئاندىن يېتىلەپ مەنزىلگە ئالدىمغا ئەكەل.»

قىز ئەجدىھانىڭ ئېيتقانلىرىنى تولۇق بېجىرىپتۇ.

ئاخىر تۆلپارنى ئەجدىھانىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەپتۇ.

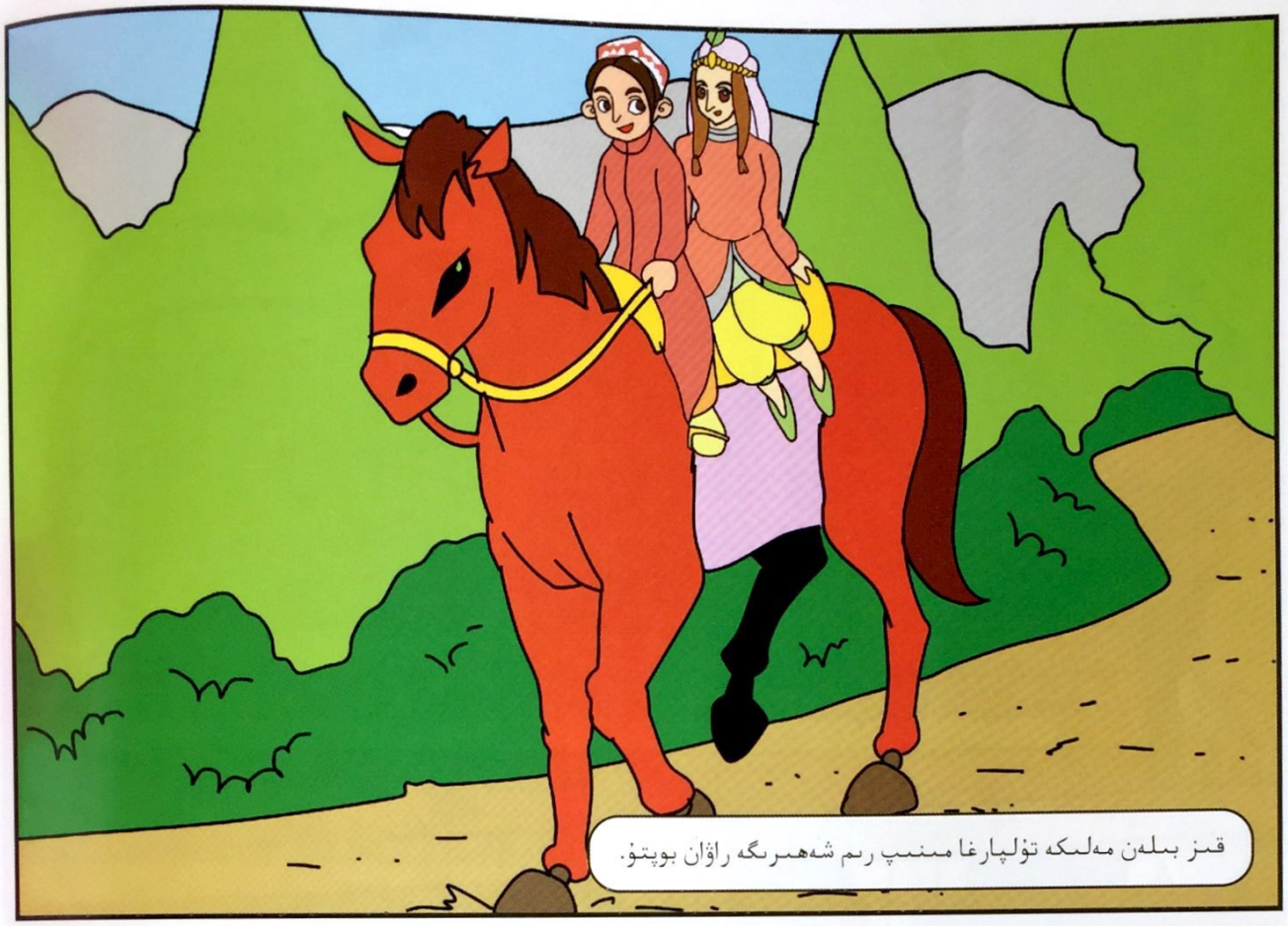

ئەجدىھا قىز بىلەن تۆلپارنى ئۈستىگە مىندۈرۈپ، ئەندىرخاننىڭ شەھىرىگە ئېلىپ كەپتۇ.

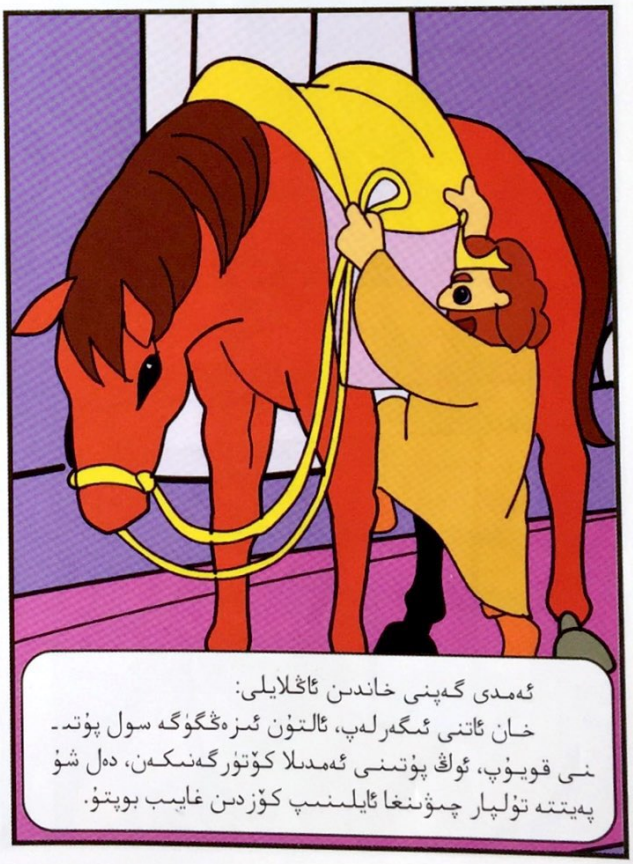

ئاندىن قىزغا: «ئەي قىز، بۇ تۇلپارنى ئۆزۈڭ ئال، مەن بىر دوملاپلا مۇشۇنداق تۇلپارغا ئايلىنىمەن، سەن مېنى خانغا بەر، خان قىزىنى ساڭا بېرىدۇ، مەلىكىنى ئېلىپ كېتىۋەرگىن، مەن ئارقاڭدىن بارىمەن» دەپتۇ ئەجدىها.

قىز ماقۇل بوپتۇ، ئەجدىها بىر دوملاپلا تۇلپارغا ئايلىنىپتۇ، قىز ئەجدىهانىڭ دېگىنى بويىچە ھەقىقىي تۇلپارنى دەرھەكە باغلاپ قويۇپ، ئەجدىهادىن ئۆزگەرگەن يالغان تۇلپارنى ئېلىپ، ئەندىرخانىڭ ئوردىسىغا قاراپ مېڭىپتۇ.

قىز ئۇنى خانغا تەقدىم قىپتۇ، خان قىزىنى بېرىپتۇ.

قىز بىلەن مەلىكە تۆلپارغا مىنىپ رىم شەھىرىگە راۋان بوپتۇ.

ئەمدى گەپنى خاندىن ئاڭلايلى:
خان ئاتنى ئىگەرلەپ، ئالتۇن ئىزەڭگۈگە سول پۈتىنى قويۇپ، ئوڭ پۈتىنى ئەمدىلا كۆتۈرگەنىكەن، دەل شۇ پەيتتە تۆلپار چىۋىنغا ئايلىنىپ كۆزدىن غايىب بوپتۇ.

شاھ يەرگە قاتتىق يىقىلىپ چۈشۈپتۇ.

ئەجدىھا ھايال بولماي قىزلارغا يېتىشۋاپتۇ، ئۇ-
لار رىم شەھىرىگە يېتىپ بېرىپتۇ، ئەجدىھا بىر دومـ-
لىغانىكەن، ئەندىرخاننىڭ مەلىكىسىدىنمۇ چىرايلىق
بىر قىزغا ئايلىنىپ قاپتۇ.

«مېنىڭ شاھقا تەقدىم قىلىپ، دوستلارنى ئېلىپ كېتىۋ-
ېرىڭلار» دەپتۇ ئەجدىھا. قىز ئۇنىڭ رىم شاھىغا بېرىپ، دوستىنى
ئېلىپ ئۆز يۇرتىغا راۋان بوپتۇ. شاھ ئەلگە چوڭ توي بېرىپتۇ.

توي تۇگىشى بىلەنلا، قىز بىر دومىلاپ كۆمۈتىغا ئايلـ-
ىنىپ كۆزدىن غايىب بوپتۇ.

ئەجدىھا قىزلارغا يېتىشۋېلىپ، ئىككىلا قىز-
نى ۋە تۆلپارنى ئۈستىگە مىندۈرۈپ، قىزنىڭ يۇرتىغا
يېتىپ كەپتۇ.

قىز دادىسىنىڭ ئالدىغا كىرىپ، دورىنى دادىسىنىڭ
كۆزىگە سۈرتكەنىكەن، دادىسىنىڭ كۆزى ئېچىلىپ يورۇق
دۇنيانى قايتىدىن كۆرۈپتۇ.

دادىسى: «جېنىم قىزىم، كۆزۈمنىڭ نۇرى» دەپ قىزنىڭ پېشانىسىگە سۆيۈپ
خۇشاللىقىدا يىغلاپ كېتىپتۇ.

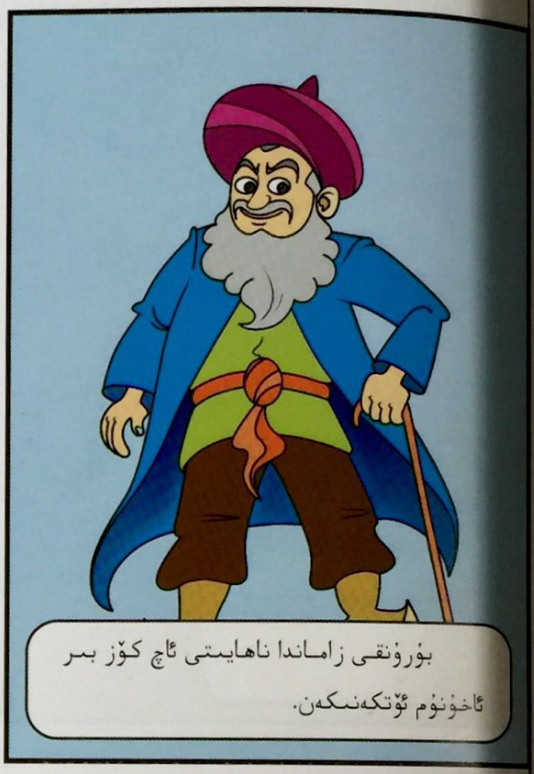

دەل شۇ چاغدا، ئەجدىھا بىر سىلكىنىپلا ئۈستىدىكى تېرىلىرى سېرىلىپ چۈشۈپتۇ ـ دە، چىرايلىق ۋە قاۋۇل بىر يىگىتكە ئايلىنىپتۇ.

قارىسا بۇ يىگىت قىزنىڭ ئاكىسى، يەنى بوۋاينىڭ كەنجى ئوغلى ئىكەن. بوۋاي كەنجى ئوغلىنى كۆرۈپ: «ئاھ ئوغلۇم، كۆزۈمنىڭ نۇرى» دەپ ئۇنى باغرىغا بېسىپتۇ. ھەممەيلەن خۇشال بولۇپ ئەلگە چوڭ توي بېرىپتۇ.

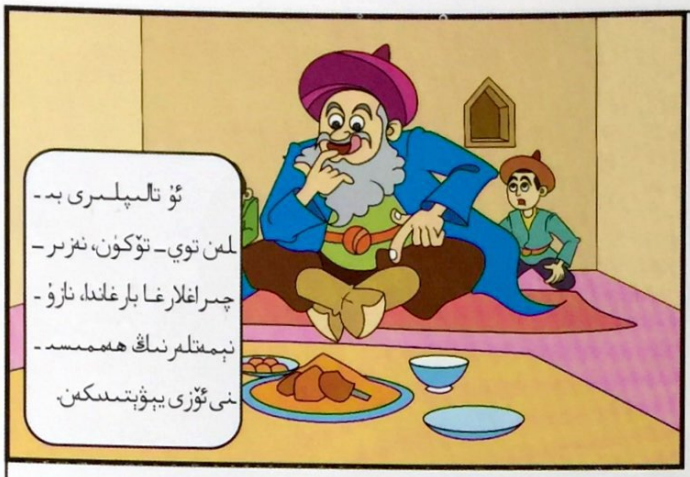

بوۋاي ئوغلىدىن: «قېنى ئوغلۇم، نېمە بولدى، سۆزلەپ بەرگىن» دەپ سورايتۇ.
ئوغۇل دەيتۇ: «مەن ئەندىرخانىنىڭ قىزىغا ئاشىق بولۇپ، خانىغا ئەسىرگە چۈشۈپ قالدىم، ئۇ مېنى كۆ- ھىقايقا ئەۋەتىۋەتتى، جادۇگەرنىڭ تۆلپارىنى ئەكېلىمەن دەپ، جادۇگەرنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالدىم، ئۇ مېنى ئەجدىھاغا ئايلاندۇرۇپ قويدى. ئاتا ـ ئانىسىغا مېھىر ـ مۇھەببىتى چەكسىز، ئۇلاردىن جېنىنى ئايىمايدىغان ئوغۇل ياكى قىز مېنى بۇ سېھىردىن قۇتۇلدۇرۇۋالالايدىكەن. جېنىم دادا، سىزنى دەپ سىنىلىم كۆپ جاپالار- نى تارتتى، ۋەدىسىنى ئورۇنلىدى، مېنى سېھىردىن خالاس قىلدى.»
«باركاللا!» دەيتۇ دادىسى.

يىگىت ئاخىر ئەندىرخانىنىڭ قىزىغا ئۆيلىنىپتۇ، ھەممەيلەن مۇراد ـ مەقسەتلىرىگە يېتىپتۇ. ئەقىللىك، ۋا- پادار، باتۇر قىزنىڭ جاسارىتى ۋە تىرىشچانلىقى بىلەن جانجىگەر ئاتىسىنىڭ كۆزى ساقىيىپ، بىر ئائىلە كىشە- لىرى جەم بولۇپ، چەكسىز خۇشاللىق ۋە بەختكە چۆمۈپتۇ.

تاج كۆزلۈكنىڭ ئاقىۋىتى

بۇرۇنقى زامانىدا ناھايىتى تاج كۆز بىر ئاخۇنۇم ئۆتكەنىكەن.

ئۇ تالىپلىرى بە-
لمەن توي- تۆكۈن، ئەزىر-
چىراغلارغا بارغاندا، ئازۇ-
نېمەتلەرنىڭ ھەممىسى-
نى ئۆزى يېۋېتىدىكەن.

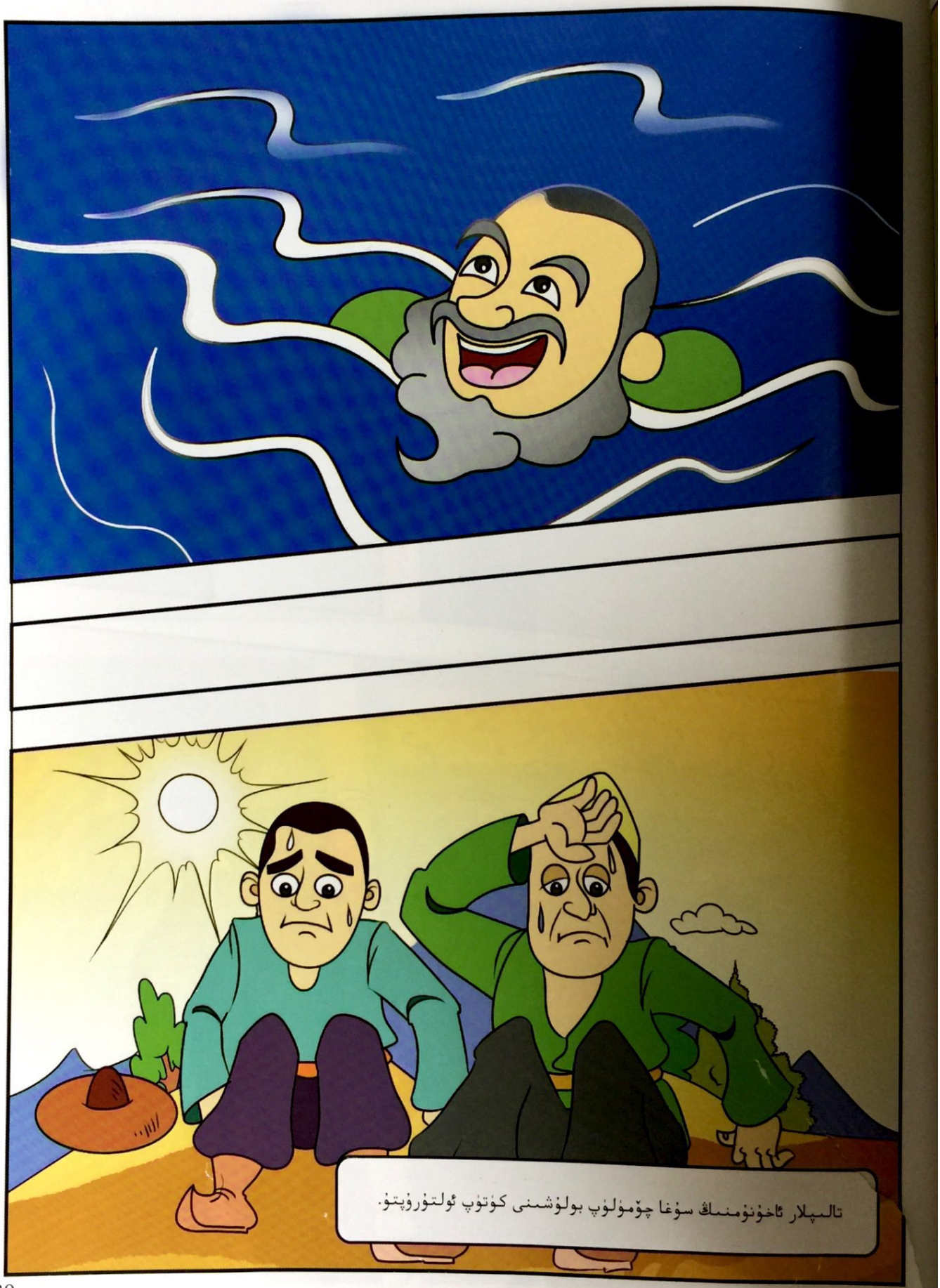

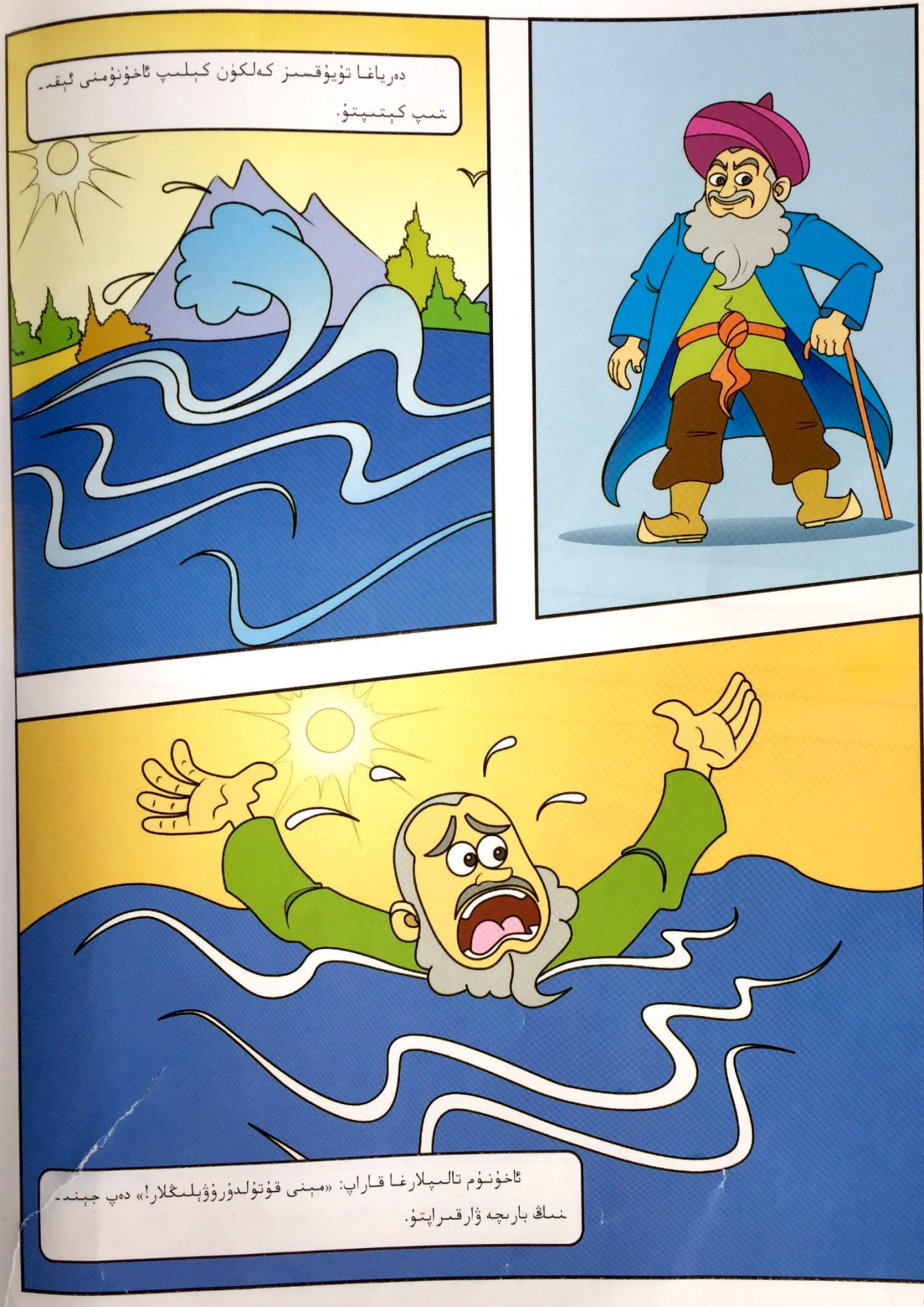
ئاندىن ئۇ تالىپلارغا قاراپ: «ھە تالىپلىرىم، مەن يە-
سەم سىلەر يېگەنگە ئوخشاش ئەمەسمۇ» دەپ قويىدىكەن.

تالىپلار بۇ گەپنى ئاڭلاپ، لام- جىم دېيىشمەيدىكەن.

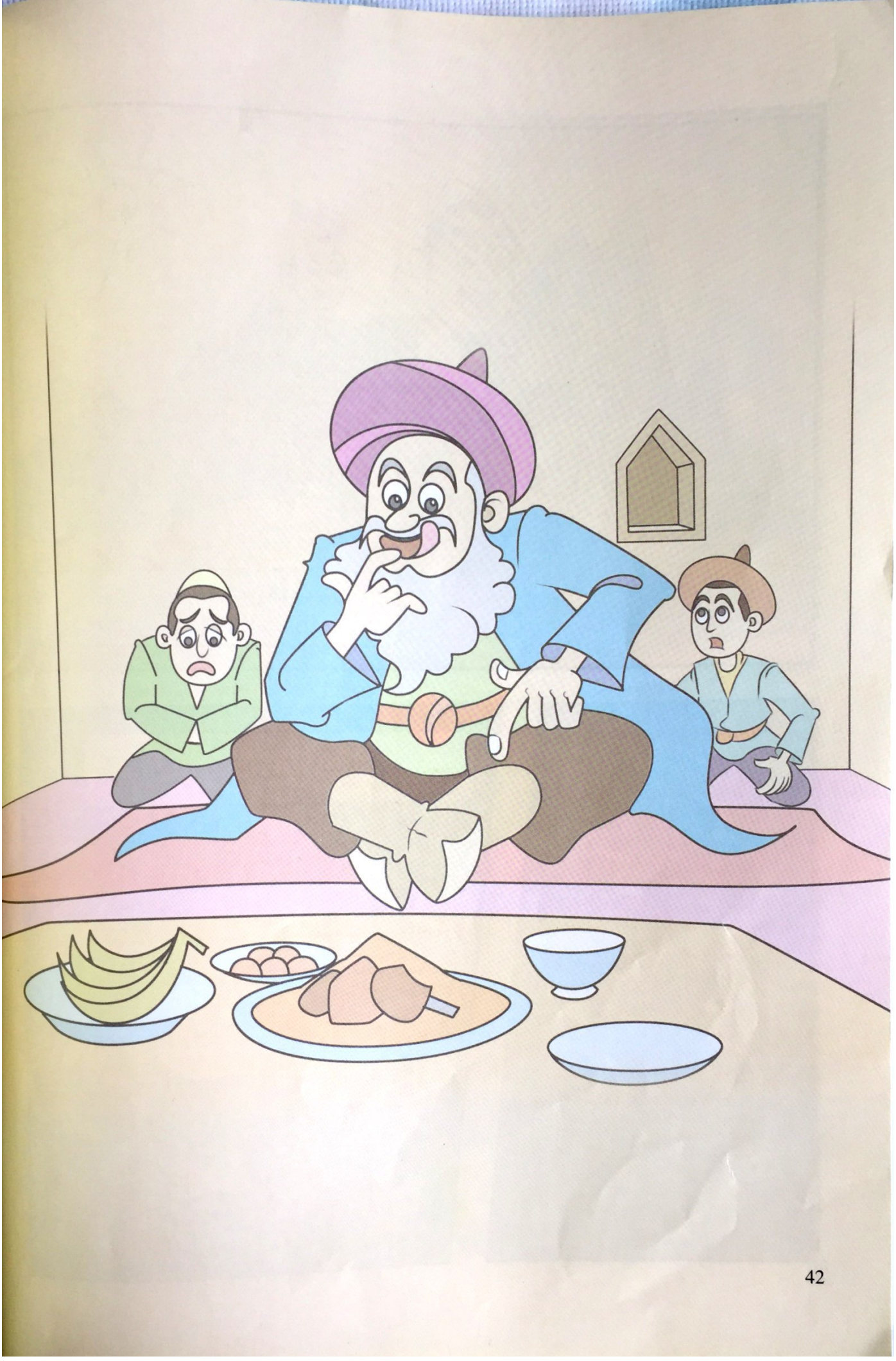

بىر كۈنى ئاخۇنۇم تالىپلارنى سەيلىگە باشلاپ چىقىپتۇ.
بۇ كۈنى ناھايىتى ئىسسىق بوپتۇ.
ئاخۇنۇم سۇغا چۆمۈلۈۋالاي دەپ كىيىملىرىنى يېشىپ سۇغا چۆمۈلۈشكە باشلاپتۇ.

تالىپلار ئاخۇنۇمنىڭ سۆغا چۆمۈلۈپ بولۇشىنى كۈتۈپ ئولتۇرۇپتۇ.

دەريانىڭ تۆيۇقسىز كەلكۈن كېلىپ ئاخۇنۇمنى ئېقىپ كېتىپتۇ.
ئاخۇنۇم تالىپلارغا قاراپ: «مېنى قۇتۇلدۇرۇڭلار!» دەپ جېنىنىڭ بارىچە ۋارقىراپتۇ.

تالىپلار: «ئاخۇنۇم، بىز ئامان قالساق سىلى ئامان قالغانغا ئوخشاش ئەمەسمۇ» دېيىشىپتۇ.

شۇنداق قىلىپ، ئاخۇنۇم سۇدا ئېقىپ كېتىپتۇ.

图书在版编目(CIP)数据

贪婪的结果：维吾尔文 / 买合木提·吐尔尼亚孜编绘. -- 喀什：喀什维吾尔文出版社, 2015.2
(维吾尔民间故事有声漫画集《讲不完的故事》)
ISBN 978-7-5373-3672-7

Ⅰ. ①贪… Ⅱ. ①买… Ⅲ. ①漫画－作品集－中国－现代 Ⅳ. ①J228.2

中国版本图书馆CIP数据核字(2015)第043260号

策　　划：艾尔肯·艾麦提
　　木拉提·吾布力哈生木
编　　辑：麦尔耶姆·图尔荪
责任编辑：迪丽拜尔·阿不都热依木
美术编辑：艾木热拉·艾尼瓦尔
责任校对：热孜玩古丽·阿布来提

讲不完的故事——贪婪的结果

漫画创作　买合木提·吐尔尼亚孜
出　　版　新疆人民出版总社
　　喀什维吾尔文出版社
电　　话　0998-2653927
地　　址　喀什市塔吾古孜路14号
邮　　编　844000
发　　行　新疆新华书店
印　　刷　新疆一龙印刷有限公司
开　　本　880×1230毫米　1/16　开本
印　　张　3
版　　次　2015年4月第1版
印　　次　2015年4月第1次印刷
定　　价　18.00元

维吾尔民间故事有声漫画集“讲不完的故事”DVD片制作人员

出 版 编 审：帕尔哈提·艾比布拉

出版责任编辑：古丽巴合热木·木合塔尔

统　　筹　：吐尔逊娜依·艾海提，刘琼

剪　　辑　：艾克拜尔·吐尔逊

技术监制：兰晋

出版监制：木拉提·吾布力哈生木

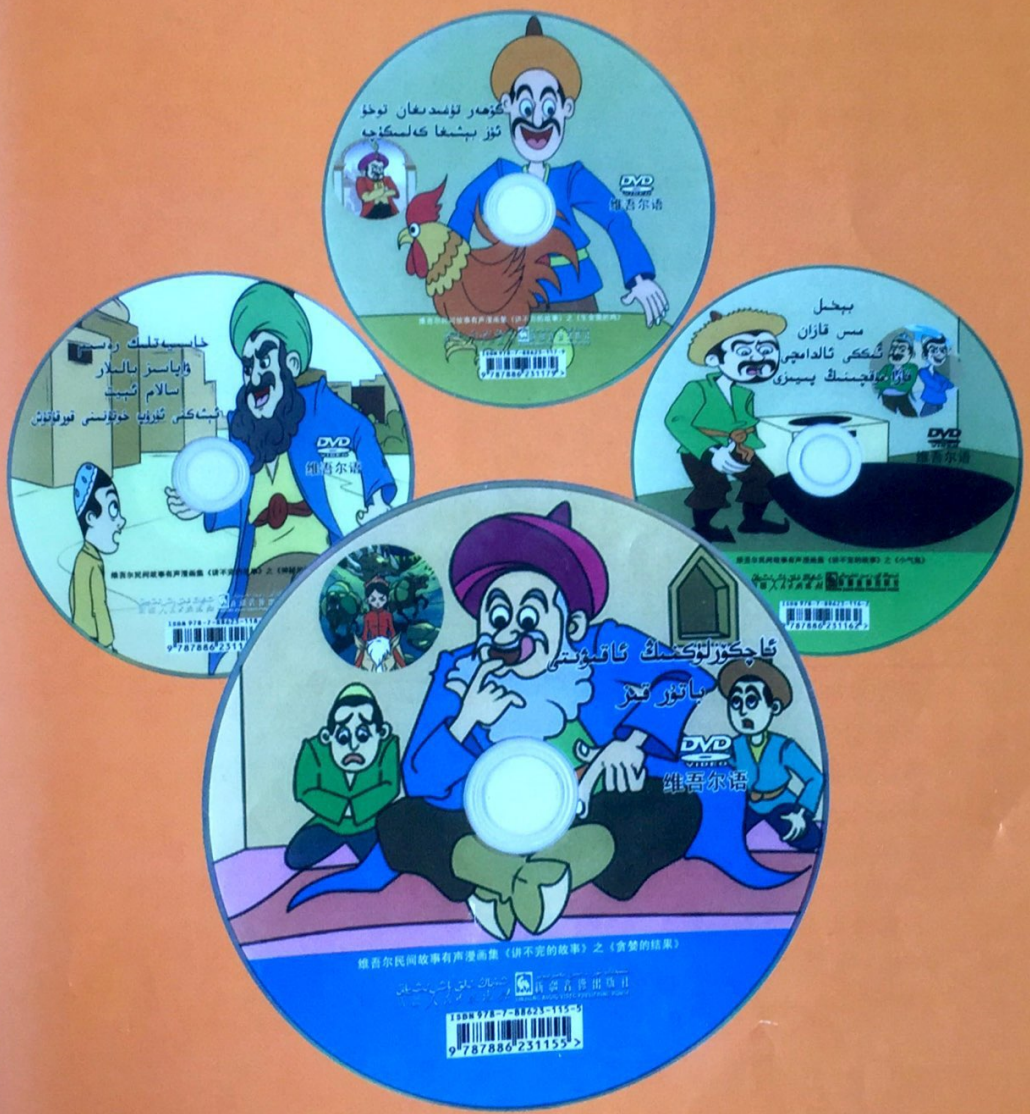
漫画创作：买合木提·吐尔尼亚孜

伊尔潘江·艾合麦提

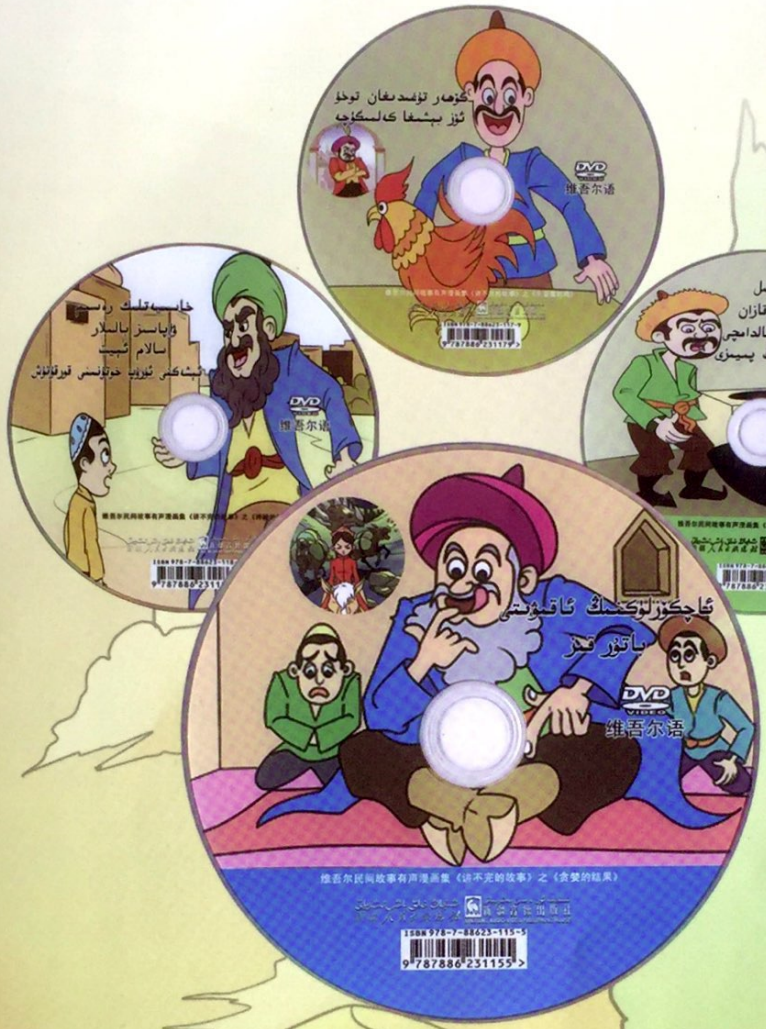
祖力甫卡尔·阿布里米提

热依汉古丽·喀依木

（乌鲁木齐梦思路动漫文化传播有限公司）

مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: ئەمرۇللا ئەنۋەر

ISBN 978-7-5373-3672-7
9 787537 336727 >
定价：18.00 元